

Slovník japonských slov používaných v judo

A - zpět

age	zvednout, odstranit, vstát
ago	brada
ago oshi (ago oši)	roztít, rozštípnout bradu
aki no sen	výhoda, vhodnost
arashi (araši)	bouře
arigato	děkuji
asahi	zvedání
ashi (aši)	dolní končetina (noha)
ashi waza (aši waza)	porazy, při nichž je útok veden nohou proti noze protivníka
atama	hlava
atemi	úder, udeřit
atemi waza	úderu používané pro řešení sebeobraných situací
ayumi (ajumi)	pochod, chůze
ayumi ashi (ajumi aši)	normální chůze

B - zpět

barai (harai)	podmet
basami	nůžky
bogio	obrana
boshi (boši)	policie
bucukari	opakované nástupy do chvatů prováděné za pohybu
bushi (buši)	válečník

C - zpět

chikara (čikara)	síla, moc
chui (čuj)	trest ve výši pěti bodů
cugi ashi (cugi aši)	přisuvná chůze, krok sun
cukkomi	postrkovat, tlačit
cukuri	nástup do chvatu, činnost, akce, příprava (vychýlení)
curi	lovit ryby, táhnout, zaseknout
curikomi	práce paže, jež drží límec při vychylování, zaseknutí ryby

D - zpět

dan	mistrovský stupeň technické vyspělosti
de	vpřed, předsunutý
dojime (dožime)	sevření soupeře zkříženýma nohama
dojo (dožó)	tělocvična pro judo a ostatní japonská bojová umění
dori	vzít, brát

E - zpět

ebi	langusta, krab, humr
eri	krk, límec

F - zpět

fumikomi	postrčit, povýšit
fusen sho (fusen šo), fusen gachi (fusen gači)	vítězství nenastoupením soupeře

G - zpět

gaeshi (kaeshi) (gaeši, kaeši)	protiútok, protichvat, kontrachvat
gake	zaháknutí, pověsit na hák, zaháknout
garami	páka, výkrut, podepřít, povzbudit
gari	podražení, sekat, kosit (srpem)
gatame	kontrola, kontrolovat, znehybnění
geiko	cvičení, provoz
gesa (kesa)	příčně (přes tělo)
gokyo	soubor čtyřiceti základních chvatů juda
gonosen	protiútok, kontra
gonosen no kata	kata dvanácti protichvatů
goshi (goši)	bok
goshinjitsu no kata (gošindžitsu no kata)	kata moderní sebeobrany podle Kodokanu
guruma	kolo
gyaku	opačný, převrácený

H - zpět

hadaka	nahý, holý
hai	ano, vyjádření souhlasu
hairi kata	způsoby otevření boje
hajime (hažime)	začněte, bojujte
hando	protiklad
hando no kuzushi (hando no kuzuši)	vychýlení soupeře s využitím jeho reakce
hane	křídlo, skok
hansoku make	diskvalifikace soupeře
hantei	povel rozhodčího v zápasišti k určení vítěze volbou
happo no kuzushi (happo no kuzuši)	osm směrů vychýlení
hara	břicho
harai	podmet
hidari	vlevo
hikiwake	nerozhodný výsledek
hikomi	záměrné převedení soupeře do boje na zemi
hishigi (hišigi)	páčení, zlomit, rozbít, přerušit
hiza	koleno
hizi	loket
hon	základní

I - zpět

ichi	poloha, postavení
icucu no kata	kata pěti principů
ippon	vítězství bodem
itami wake	nerozhodný výsledek při nezaviněném zranění soupeře

J - zpět

jakusaku geiko	cvičení, při němž si soupeři nekladou odpor
jigo hon tai (džigo hon taj)	základní obranný postoj
jikan (džikan)	povel rozhodčího "zastavit čas"
jime (žime)	škrčení, uškrtit

jime waza	škrčení (akce)
jiu jitsu (džiu džitsu)	jedna ze starých soustav japonské sebeobran, z nichž vycházel Jigoro Kano při vytváření juda
ju no kata (džu no kata)	kata principů povolnosti, kata ohebnosti
judogi (džudogi)	úbor pro judo, kimono
judoka (džudoka)	nositel mistrovského pásu dan
juji (žuži)	kříž
jusei gachi (jusei gači)	vítězství převahou

K - zpět

kaeshi waza (kaeši waza)	protichvaty
kagae (kaka)	obejmout
kagami biraki	slavnostní zahájení nového výcvikového roku v dojo
kagato (kakato)	pata
kakari geiko	cvičný boj s částečným odporem soupeře bez protiútoků
kake	provedení, hod, poslední fáze chvatu
kami	nahoře
kamiza (joseki)	čestné místo v dojo
kani	langusta, humr
kansetsu	kloub
kansetsu waza	páky
kata	soubor chvatů pro předvádění (tzv. soubor vzorových chvatů), rameno, vzor
katame no kata	kata chvatů na zemi
katame waza	znehybnění
keikoku	trest, půlbod
kenken	poskakovat, hopsat
kikan	průdušnice
kiken	opuštění, zanechání
kime	rozhodnutí
kime no kata	kata, která prezentuje staré judistické učení o sebeobraně
ko	malý
koka	hodnocení třemi pomocnými body
kokyn	dýchání
komi	uvnitř, dovnitř
koshiki no kata (košiki no kata)	starobylá kata tělesného a duševního rozvoje, jíž si velmi vážil Jigoro Kano
kuatsu	resuscitační metody
kubi	krk, hrdlo
kumi kata	způsoby úchopu
kusabi dome	způsoby blokování soupeře nohama
kuzure	varianta, změna
kuzushi (kuzuši)	vychýlení soupeře, prolomit, prorazit, nerovnováha
kyu	žákovský stupeň technické vyspělosti

M - zpět

mae	vpřed, tvář, vzezření, povrch
mae ukemi	pád vpřed
maita	"vzdávám se"
make	porážka
maki	ovinout, zabalit, rolovat
maki komi	porazy prováděné s využitím pádu házejícího
makura	polštář
mata	vnitřní
mate	"přerušete boj"
migi	vpravo
morote	oběma rukama

N - zpět

nage	hod, poraz, promítat, navrhnout
nage komi	cvičení opakovaných hodů bez odporu soupeře
nage no kata	základní soubor chvatů v postoji
nage waza	porazy
naname	šikmo, úhlopříčně
ne waza	znehýbnění prováděná v boji na zemi

O - zpět

o	velký
obi	judo pás, barva označuje stupeň technické vyspělosti
okuri	pár, dvojice
osaekomi waza	držení
osaekomi toketa	držení přerušeno
oshi (oši)	postrkovat, tlačit, strčit (do někoho)
otoshi (otoši)	padat, pokles

R - zpět

randori	cvičný zápas podle předem stanoveného výcvikového záměru
rei	povel k pozdravu
renraku	výsledek následující kombinace
renraku waza	kombinace různých chvatů
renshu (renšu)	soustavný trénink
renzoku waza	opakovaný útok stejným chvatem
ritsu rei	malý pozdrav (v postoji)
ryu (rjú)	škola, metoda

S - zpět

sankaku	způsob blokování soupeře nohama, tzv. trojúhelník
sasae	držet, zadržet, podepírat
sei shoku (sei šoku)	druhá fáze chvatu na zemi, dosažení kontaktu se soupeřem
seirioku zen yo kokumin taiiku (seirjoku zen jo kokumin taiiku)	soubor tradičních judistických cvičení, založený na principu maximální účinnosti
seisuru	konečná fáze chvatu na zemi, kontrola nad soupeřem
seiza	klek sedmo
sen	útok
sensei	učitel
seoi	vzít, nabrat (na záda)
shiai (šiai)	boj, utkání na soutěži
shiai jo (šiai jo)	zápasíště
shido (šido)	trest ve výši tří pomocných bodů
shihan (šihan)	učitel
shiho (šiho)	čtyři
shizei (šizei)	postoj, střeh
shizen tai (šizen tai)	základní, přirozený postoj
skashi (skaši)	únik ze soupeřova útoku a využití jeho pohybu k povalení na zem
sode	rukáv
sogo gachi (sogo gači)	spojené vítězství (wazari + keikoku)
sonomama	nehýbejte se
soremade	konec
sotai renshu (sotai renšu)	cvičení ve dvojicích

soto	vnější
sukui	lžice, pohyb, chod
sumi	úhel, roh, kout
suri ashi (suri aši)	normální chůze klouzavými pohyby
sute geiko	cvičení se zkušenějším soupeřem, který méně zkušenějšího instruuje
sutemi waza	strhy a překoty

T - zpět

tachi (tači)	postoj, promítnutí, předvedení
tachi rei (tači rei)	pozdrav v postoji
tachi waza (tači waza)	porazy
tai	tělo
tai sawaki	obraty
taiso	tělocvik
tanden	břicho
tandoku renshu (tandoku renšu)	nácvik chvatu bez soupeře
tani	údolí
tatami	díl zápasště pro judo
tate	svislý, svisle
tawara	tančit, sláma
te	ruka
te waza	skupina porazů, u nichž podle tradičního pojení pracují převážně paže házejícího
teiko	odolnost
tekubi	tep, zápěstí
toketa	přerušeno držení
tokui	pohyb (chod), oblíbená osobní technika
tokui waza	osobní chvat (technika)
tomoe	kruh, čára, linka, řádek, křivka, zatáčka, oblouk, kolo, v kruhu
tori	útočník, aktivnější z dvojice

U - zpět

uchi	vnitřní
uchi komi (uči komi)	nástupy do chvatu bez házení soupeře
ude	paže, rámě, předloktí
uke	obránce, pasivnější z dvojice (ten, který padá)
ukemi	pády
uki	ploutí, plovoucí, tekoucí
ura	opačně, vzad, na druhou stranu
ushiro (uširo)	obráceně, za, vzadu
ushiro ukemi (uširo ukemi)	pád vzad
uwagi	náhodou, namátkou

W - zpět

waki	podpaží
waza	bojová akce v judu
wazari	půlbod, sedm pomocných bodů
wazari awasete ippon	vítězství dosažené dvěma půlbody

Y - zpět

yama (jama)	hora, pohoří
yoko (joko)	boční, postranní

yoko ukemi (joko ukemi)
yuchi (juči)
yudansha (judanša)
yuko (juko)

pád na bok
prst
význačný pásek (černý)
ocenění ve výši pěti pomocných bodů

Z - zpět

zarei

velký pozdrav (v kleku)